

Modern Klasik Gitarın Şekillenmesinde Julian Bream'ın Rolü ve İş Birlikleri

Julian Bream's Role and Collaborations in Shaping Modern Classical Guitar

Güray ALYÖRÜK

¹Aksaray Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Aksaray, Türkiye

Geliş Tarihi/Received: 30.05.2024
Revizyon Talebi/Revision Requested: 12.08.2024
Son Revizyon/Last Revision: 12.09.2024
Kabul Tarihi/Accepted: 16.09.2024

Yayın Tarihi/Publication Date: 27.09.2024

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:
Güray ALYÖRÜK
E-mail: guray_alyoruk@hotmail.com

Cite this article as: Alyörük, G. (2024). Julian Bream's role and collaborations in shaping modern classical guitar. *Journal of Art and Iconography*, 7, 28-32.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Öz

Bu çalışma, Julian Bream'in kişiliğini ve müzik kariyerinin daha geniş kitleler tarafından tanınması için gerekli literatür taramasına katkı sağlamak için hazırlanmıştır. Bream'in kariyerinin bazı yönleri hakkında bir fikir vermek ve özellikle gitar repertuarının genişlemesi üzerindeki etkisi gibi konulara odaklanmıştır. Uzun süren kariyeri boyunca birçok önemli klasik müzik bestecileriyle iş birliğinde bulunmuş ve 20. Yüzyıl gitar repertuarına yeni eserler kazandırmıştır. Bu eserler halen tazeliğini koruyup günümüzdeki gitaristler tarafından konserlerde seslendirilmektedir. Bunun yanı sıra çağımızın önemli klasik gitar virtüözlerinden biri olan John Williams ile de önemli çalışmalara imza atmıştır. İkili bir araya gelerek birçok kayıt yapmış, televizyon-radyo programları ve dünya üzerinde sayısız konserler vermiştir. Bu birliktelik, hem dinleyiciler hem de klasik gitar camiasında büyük bir etki yaratmıştır. Bu birliktelik, hem dinleyiciler hem de klasik gitar camiasında büyük bir etki yaratmıştır. Bream, kariyeri boyunca gerek ustalık sınıfları olsun gerek kendi özel öğrencileri olsun birçok genç gitarist yetiştirmiş ve bu sayede gitarın gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu çalışmada, klasik gitar icrasına önemli katkılarda bulunmuş Julian Bream'in hayatı, icracılığı ve müzikalitesi hakkında bilgiler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Julian Bream, besteci, klasik gitar, virtüöz

ABSTRACT

This study is intended to contribute to the literature review necessary to make Julian Bream's personality and musical career more widely known. It is intended to give an insight into some aspects of Bream's career, with a particular focus on his influence on the expansion of the guitar repertoire. During his long career he collaborated with many important classical composers and contributed new works to the 20th century guitar repertoire. These works are still fresh and are performed in concerts by today's guitarists. He also collaborated with John Williams, one of the most important classical guitar virtuosos of our time. The duo has made many recordings, television and radio programs and given countless concerts around the world. This collaboration has had a great impact on both the listeners and the classical guitar community. The duo of Bream and Williams have been recognized as important figures in this field. Throughout his career, Bream has trained many young guitarists, both through master classes and his own private students, and has played an important role in passing on the guitar to future generations. In this study, information about the life, performance and musicality of Julian Bream, who has made significant contributions to classical guitar performance, is presented.

Keywords: Julian Bream, composer, classicalguitar, virtuoso

Giriş

20. yüzyılın en önemli gitaristlerinden biri olan Julian Bream, müzik kariyeri boyunca dikkat çekici bir etki yaratmıştır. Yetenekli bir müzisyen olmanın yanı sıra, aynı zamanda gitar repertuarının genişlemesine de büyük katkılar sağlamıştır. Özellikle, birçok ünlü çağdaş bestecilerle yaptığı iş birlikleri sayesinde klasik gitara çağdaş bir repertuar kazandırmıştır. Bream'in repertuarı, geleneksel klasik eserlerin yanı sıra çağdaş bestecilerin yapıtlarını da kapsar ve bu durum onu döneminin en önde gelen gitar virtüözlerinden biri haline getirmiştir. Ayrıca, kariyeri boyunca gitar dünyasının dışına çıkarak, diğer enstrümanlar ve ses sanatçılarıyla iş birlikleri yapmış, çeşitli müzik türlerinde de başarı elde etmiştir. Gitarist John Williams ile beraber albüm kayıtları, televizyon ve radyo programları, dünya çapındaki konserler ile hem dinleyicileri hem de klasik gitar camiasını etkilemişlerdir. Bream klasik gitarın popülerliğini artırmada önemli bir rol oynamış ve sınırlarını genişletmiştir. Mirası günümüzde hala canlıdır ve gitar dünyasında kendine sağlam bir yer edinmiştir. Bu çalışma akademide klasik gitar üzerine eğitim alan gençleri ve gitara ilgi duyan kesim tarafından kaynak eksikliğini gidermek amacıyla hazırlanmış olup, klasik gitar denince ilk akla gelen isim olan Julian Bream'in yeterli düzeyde tanıtılması amaçlanmıştır. Bu amaçla onun hayatındaki bazı kesitler göz önünde bulundurularak klasik gitar alanındaki rolü ve yapmış olduğu çeşitli iş birliklerinden bahsedilmiştir.

Çocukluk Döneminde Müzik ve Gitar ile Tanışması

Julian Alexander Bream, 15 Haziran 1933'te İngiltere'nin Batı Londra bölgesinin güneyinde yer alan Batter Sea ilçesinde doğdu. Babası Henry George Bream, amatör bir müzisyen olmasının yanı sıra son derece saygın ve başarılı bir grafik tasarımcı ve ressamdı. Annesinin adı ise Violet Wright'ti. Babasının mesleği sayesinde, aile o zamanın standartlarına göre toplumda oldukça iyi bir konumda bulunuyordu (Sivek, 2020).

Bream 1948 yılında Kraliyet Müzik Akademisi'ne kabul edildi. Onun kabul edilmesi, onun erken gelişmiş yeteneğinin birçok göstergesinden biriydi. Teknik olarak konuşursak, akademide gitar kursu henüz açılmamıştı. Bream müzik teorisi, armoni ve gitar çalmanın temellerini öğrenmiş olmasına rağmen "Sana gitarı öğretemeyiz ama piyanoyu öğretebiliriz dediler.". Nihayetinde Bream, öğrencilik yıllarını Kraliyet Akademisi'nde görünüşte piyano çalışırken, gizlice arka kapıdan gitarını çalmaya devam etti (Balmer, 2006).

Julian gitar öğrenmeye başladığı ilk günlerde özellikle babasının plaklarını dinleyerek caz ve swing müzik türlerine ilgi duydu. İlk büyük rol modeli dönemin ünlü caz gitaristi Django Reinhardt'ti. "Hot Club de France" adlı bir grupta kendine özgü ve kusursuz gitar çalım tarzıyla Bream'in ilgisini çekmiştir. Birkaç aylık gitar eğitiminden sonra babası onu yerel dans grubuna dâhil etti. Gitar çalışmalarının yanı sıra piyano derslerine de devam ediyordu. Babası onun sürekli ilgisini ve istikrarlı gelişimini izledikçe, ona klasik müzik dünyasını da tanıtıyordu ve Julian'a ilk gitarını aldı. Enstrümanı edindikten sonra her ikisi de klasik gitar dünyasına ve repertuar çalışmalarına başladılar. Bream o zamandan itibaren klasik gitarın sesine ve tarzına tamamen kapılmasına neden olan olaydan bahsetti. Babası bir keresinde eve gelirken gitarist Andrés Segovia'nın bir LP kaydını getirmişti. Julian bu plağı ilk kez dinleme fırsatı buldu ve Francisco Tarrega'dan "Recuerdos de la Alhambra" adlı eserinin tınısından ve büyüsünden o kadar etkilendi ki, gitar serüveni bu olay sayesinde başladı (Wade ve Garno, 1997).

Dr. Boris Perott tarafından 1929 yılında "Friends of the Guitar Society" adlı topluluk kurulmuştur. Bu dernek İkinci Dünya Savaşı sırasında eğitim faaliyetlerine bir süreliğine ara vermişti, ancak öğrencilerden topluluktan gelen baskılar sonucunda yeniden faaliyete geçmişti. Bream bu derneğin varlığından, o zamanlar aylık olarak yayınlanan "B. M. G." dergisindeki bir ilan sayesinde haberdar oluyordu. Bu dergi o dönemde aylık olarak yayınlanıyordu ve önemli kişiler, telli çalgılar hakkında bilgi veren, müzisyenlere yönelik ürünlerin reklamını yapan ve hatta o ayki yayın içerisinde gitar için yazılmış bir eserin notasını da basan tek dergiydi. Bream ve babası düzenli olarak bu toplantılara katılmaya başladılar. "Friends of the Guitar Society" topluluğu temel olarak İngiltere'nin farklı bölgelerinden amatör gitaristlerin buluşması için bir fırsat sağlamayı amaçlıyordu. Katılımcılar halka açık konserler de veriyorlardı. Yıllar sonra Bream, bu performansların çoğunlukla çok kusurlu olduğunu ve çoğu zaman topluluk üyelerinin halka açık konserleri sırasında bir parçayı baştan sona bile bitiremediğini hatırlıyordu. O konserlerden birinde 19. Yüzyıl İspanyol bestecisi Fernando Sor'un Si minor etüdü'nü seslendirmiş ve eseri sorun yaşamadan bitirmeyi başarmıştı. Bu deneyim Julian'ın konser hayatının geri kalanına damgasını vurmuştu (Bream, 2006).

O dönemde müzikal ve entelektüel çevreler gitarı ciddiye almaya ya da ilgilenilmeye değer bir enstrüman olarak görmüyordu. Ayrıca babası, İngiliz kökenli bir gitaristin profesyonel mevkie ulaşamayacağına dair yaygın ve derin bir inanç besliyordu. Bu inanç, ünlü İspanyol gitarist ve besteci Francisco Tarrega'nın "Bir İngiliz'in elinde gitar neredeyse bir küfüdür" şeklindeki ünlü ifadesinden sonra babasını büyük ölçüde etkilenmişti (Button, 1997).

Çocukluk döneminin bir başka dönüm noktası da İspanyol gitarist

Andres Segovia'nın Londra'da verdiği konserdi. Segovia konserin ilk bölümünde çeşitli dönemlerde yazılmış solo eserlerden, konserin ikinci bölümünde ise İtalyan besteci Mario Castelnuovo-Tedesco'nun kendisi için bestelediği Gitar ve Orkestra için Re Major konçertosunu seslendirmişti. Bu konser Bream için bir klasik gitaristin eserleri canlı olarak çaldığı ilk konser deneyimi oldu. Aynı zamanda Londra'da gitar ve orkestranın bir arada olduğu ilk konserdi (Wade ve Garno, 1997).

Konserin ertesi günü gitar derneği müdürü Dr. B. Perotte başkanlığında Segovia ile bir toplantı düzenledi. Bu toplantıya genç Julian ve babası da katıldı. Bu vesileyle büyük usta ile tanışma fırsatına erişti. Segovia, Julian'ın babasıyla yaptığı konuşmadan sonra, gitarda bir konser kariyeri olasılığı olduğunu ve çocuğun bu hevesini sürdürmesi gerektiğini söyledi. Julian ilerleyen günlerde de Segovia ile birkaç kez daha görüşme fırsatı bulmuştu (Button, 2006).

Ona çaldıktan sonra Segovia, Bream'in teknik eksiklikleri konusunda herhangi bir yorumda bulunmamıştır. Bunun yerine, performansının genel müzikal anlayışına odaklı ve bir müzik okulunda eğitimine başlayarak becerilerini daha da geliştirmesi için tavsiyede bulunmuştur. Dokuz gün sonra, Julian, Segovia'nın Londra'da kaldığı otelde tekrar ona performansını sergilemiştir. Julian heyecanından dolayı korkunç bir performans sergilediğini hatırlıyor, ancak Segovia'nın performanstan ziyade müzikal yorumuna daha fazla ilgi gösterdiğini de belirtiyor. Heyecandan dolayı kötü bir performans sergilemesine rağmen, Segovia, Julian'ı bir yıl süren bir turneye çıkararak onu eğitmek ve "bir gitarist yapmak" teklifinde bulundu. Segovia'nın bu teklifini aldığı dönemde, babası Henry Bream bu teklifi kabul etmek zorunda hissetti. Julian'ın kariyeri, dünyanın en ünlü gitaristi tarafından desteklendiği için güvene altına alınmış gibi görünüyordu. Ancak Henry ve Friends of the Guitar Society'nin bazı üyeleri, Julian'ın Segovia ile seyahat etmesinin, onun müzikal yorumlama ve repertuar açısından Segovia'nın bir "karbon kopyası" haline gelmesine yol açacağını fark ettiler. Henry, Julian'ın kendi özgün müzikal yeteneğini geliştirmesinin çok önemli olduğunu düşündü ve bu nedenle Ağustos 1948'de Julian'ın Segovia ile olan ilişkisini kesmeye karar verdi. Bu, Julian'ın kariyerinde Segovia'nın mirasını kıran ilk önemli adımdı ve bu adımı babası attı. Segovia'nın etkisinden uzaklaşmasına rağmen, 1968'e kadar Julian, Segovia'yı hayatında bir mentor ve model olarak hatırladı.

Segovia ile seyahat etmem için bir plan bile yapılmıştı ama hiçbir şey gerçekleşmedi. O sadece benim mentorum olarak kaldı. Evet, sanırım o dönemde onu kopyalamıştım. Ama yavaş yavaş, deneme yanılma yoluyla kendi tarzımı geliştirdim. demişti (Blythe, 1968).

Kariyerinin Bazı Dönüm Noktaları

1952 yılında "Royal College of Music" deki eğitimini tamamladı ve ardından zorunlu askerlik hizmeti için çağrıldı. Ordudaki ilk birkaç ayı çok zor geçti. Sanat ve edebiyatla dolu kültürel bir ortamda yetişen Bream'in ordu atmosferini özümsemesi çok zordu. Eğitimin ilk altı ayı çok bunaltıcıydı ve ordu sahasındaki yorucu egzersizlerin ardından bu kötü durum daha da doruğa çıktı.

Hedefe doğru yerde sürünerek ilerledik. Hepimizde aynı anda silah vardı ve yanımdaki askerlerden biri kazara süngüsüyle kolumu kesmeyi başardı. Neyse ki çok derin değildi ama o anda neler olabileceğini düşünerek gözyaşlarına boğuldum. Süngü elime biraz daha girseydi, muhtemelen çok sevdiğim gitarı bir daha asla çalamayacaktım (Bream, 2006).

Bu olaydan sonra, Julian'ın kendisi bile bu davranışının diğer askerlerin morali için iyi olmadığını kabul etti. Bu onun zayıflık gösterdiği ve diğer askerleri etkileyebileceği anlamına geliyordu. Neyse ki kısa bir süre sonra ordu moral ekibinde elektro gitarist

olarak topluluğa katılma fırsatı doğdu. Julian böylece üç yıllık askerlik hizmetinin geri kalanında ordu moral ekibinde çalmaya başladı. Ancak solo konser faaliyetlerini de aksatmadı ve arada bir fırsat bulduğunda gitar bazen de lavta ile konserler verdi. Hatta ilk turnelerinden birini 1954 yılında İsviçre'ye yaptı. Bir yıl sonra da askerlik görevinden terhis edildi. Julian, askerlik görevinden sonra kariyerini yavaş yavaş geliştirmeye başladı ve daha sık konser teklifleri almaya başladı. Bir süre sonra aklına, Rönesans ve Barok dönemlerinde olduğu gibi tarihi müzik aletlerini çalan bir oda müziği topluluğu kurma geldi. 1960 yılında, grubu "The Julian Bream Consort" olarak kurdu. Grup, 20 yıl boyunca turne aralarına ve personel değişikliklerine rağmen faaliyetlerini sürdürdü ve iki LP kaydetti. 1962'de yayınlanan ilk albümlerinden biri olan "An Evening of Elizabethan Music" için topluluk, "Grammy" ödülü bile aldı (Sivek, 2020).

Daha sonraki yıllarda Julian, sonsuz arzusu ve çabasıyla solo gitarist olarak dünyayı gezdi. Bu yol elbette zordu, ancak o zamanlar İngiltere'de ve hatta dünyada sadece konser vererek para kazanan çok az konser gitaristi vardı. Örneğin, tanınmış bir sanatçı olduğu dönemlerde, konser turlarının organizasyon sorunlarıyla genellikle tek başına ilgilenmeyi sevdiğini söylemek ilginçti. İster otel seçimi, uygun bir konser salonu, konser sırasında kullanılacak ışıklandırma veya performans için ödenecek ücret olsun, her şey önemli bir rol oynar. Ek olarak, bazı konser turlarında kendi kullandığı arabasını kullanmayı severdi ve kendisi için eksiksiz güzergâhlar planlar. Julian, konser öncesi kendisine en iyi gelen belirli bir rutin geliştirdi. Konser seyahatlerini konu alan "A Life on the Road" adlı kitabında, bu rutini şu şekilde anlatmıştır:

Konser günü genellikle sabah 7.30 civarında kalkarım. Sonrasında otel servisinden sabah kahvaltımı isterim. Kahvaltıdan önce, konser günü sabah erken saatlerde gitar çalışmaya başlarım. Otel odalarında genellikle konakladığım için gitarın tellerin arasına bir çift çorap koyuyorum. Bu, gitarın çevredeki insanların rahatsız olmasını engeller. İlk olarak teknik egzersizlerden başlarım ve yaklaşık bu egzersizler bir saat civarı sürer. Otel servisi tarafından kahvaltının teslim edilmesiyle bazen egzersizlerim kesintiye uğrayabilir. Kahvaltıdan sonra tekrar tekrar yaptığım egzersizlerde kol kaslarımı fazla yormak istemediğim için ara veririm. Bununla birlikte bu ısınmadan sonra, o akşam çalacağım parçaların zor pasajlarını çalışmaya başlarım ve sabah son derece yavaş bir tempoda çalışırım (Palmer, 1982).

Bream ilk resitalini Wigmore Hall'da 1951'de henüz 18 yaşındayken Londra'da vermişti. Beş yıl sonra, 1956'da ilk ticari albümünü kaydetti. Westminster için albümler üretti ve sonunda dünyanın en prestijli markalarından biri RCA ile bir plak sözleşmesi imzaladı. 1950'lerin ortalarında Bream her biri bir öncekinden daha başarılı konser turları gerçekleştirdi. Bream birçok turnesi için şöyle diyor: "Kendime yıllar öncesinden yer ayırtıyor gibiyim ve bundan büyük keyif alıyorum (Palmer, 1983).

Bu süre zarfında Bream'in kariyerindeki belki de en dikkat çekici iki gelişme; modern müziğin savunuculuğu yapması ve lavta enstrümanını keşfetmesidir. 1950'lerin ortalarından itibaren çağdaş bestecilerden eserler sipariş almaya ve bu eserleri konser sahnesinde seslendirmeye başlamıştır (Balmer, 2006).

Bream, Werner Henze, Michael Tippett, William Walton ve Toru Takemitsu gibi bestecilerden eser almıştır. En çok tanınanlardan biri Benjamin Britten'in John Dowland'dan sonra bestelediği Gece, Op. 70'dir. Orijinal adı Night Fancy olan eser, bir dizi tema ve varyasyondan oluşur (Victor, 2003).

Bream aynı zamanda dünya çapında lavta çalmanın yeniden canlanmasında da etkili olmuştur. Kraliyet Müzik Akademisi'nin kü-

tüphanesini ziyaret ettiğinde tozlu, unutulmuş bir kitap keşfetti. Bu kitap kariyerinin gidişatını değiştirecekti. John Dowland'ın On Üç Lavta Solosu adlı bir kitaptı. Kitap için Bream:

Bunun gitar için ne kadar uygun ve harika olduğunu hemen anladım demıştır (Balmer, 2006).

Lavta ile konserler veren ve kayıtlar alan Bream, birçok besteci ile de uzun zaman geçirmiştir. Böylelikle kendi sanatını bestecilerin eserlerinde ifade etme şansı bulmuştur (Tanenbaum, 1990).

Klasik Müzik Bestecileriyle İşbirlikleri ve Modern Gitar Repertuarına Kazandırdığı Eserler

Julian için 1947 yılında yazılan ilk bestelerden birinin adı «Nocturne» idi. Besteci Reginald Smith Brindle'in bir eseriydi. Julian, bunun kendisi için bestelenen ilk eser olduğunu belirtmiştir. Ancak aslında bu eser, o sıralarda gitar repertuarını yeni eserlerle genişletme fikriyle bestecilere yaklaşmaya çalışan babası Henry'nin teşvikiyle bestelenmiş ve Julian'a eser besteci tarafından verilmişti (Button, 2006).

Bu eser, bestecinin erken dönem lirik tarzında yazılmış olup, Julian'ın konser programları'nda hızla yer buldu ve Smith Brindle'a ilk eserini kazandırdı (Sullivan, 2000).

Britten'in "Nocturnal" adlı eseri, gitar repertuarında en önemli eserlerden biri olarak geniş çapta kabul edilmektedir. Fernando Sor ve Mauro Giuliani'nin Klasik dönem eserlerinden bu yana, bir gitar eserinin müzikal diyalogla bu kadar başarılı bir şekilde ilişki kurduğu nadirdir. Benjamin Britten, 20. yüzyıl gitar müziğinde temsil edilen diğer bestecilerden daha fazla, yirminci yüzyıl müziğinde kilit bir figürdür. Eserde tekrar eden birkaç tema mevcuttur ve bu temalarla etkileşim içerisindedir: Tema ve varyasyon formu; uyku, rüyalar, gece ve ölüm temaları ve özellikle John Dowland'ın Rönesans müziğine olan hayranlıktan esinlenerek yazılmıştır (Tanenbaum, 2003).

William Walton, Bream için iki eser yazdı. İlki, vokal ve gitar için bestelenmiş olan «Anon in Love» adlı eserdir. Bu eser, Julian'ın tenor Peter Pears ile çalıştığı bir dönemde yazılmıştır. Walton'ın bestelediği bir sonraki eser ise solo gitar için "Five Bagatelles" adını taşımaktadır. Daha sonra çok popüler olan bu parçanın yazılmasındaki ilginç bir nokta da Walton'ın gitarda neyin çalışıp neyin çalışmayacağını anlayabilmesi için Julian'a gitar klavyesini ve tonlarını kâğıda çizdirmesiydi. Örneğin, birinci Bagatelle'in ilk ölçüsünde boş teller üzerinde bir motif yer alır ve Walton, Julian'ın bu kısmı çalarken enstrümanını yeni akort ediyormuş gibi görüldüğünü söyleyerek yorum yapmıştır (Sivek, 2020).

Yazılan bazı diğer eserler:

Smith-Brindle: El Polifemo de Oro.

Variants on Two Themes of J. S. Bach.

Lennox Berkeley – Sonatina, Op. 52 No.1.

Hans Werner Henze – Drei tentos (1958), Royal Winter Music: First Sonata (1976), Royal Winter Music: Second Sonata (1980).

Denis Aplvor – Variations, Op. 29 (1959).

Tom Eastwood – Ballade-Phantasy (1968).

Peter Racine Fricker – Paseo, Op. 61 (1970).

Malcolm Arnold – Fantasy for Guitar, Op. 107 (1971).

William Walton – Five Bagatelles (1971).

Alan Rawsthorne – Elegy (1975).

Giles Swayne – Solo, Op. 42 (1986, rev. 1995).

Peter Maxwell-Davies – Hill Runes (1981).

Michael Berkeley – Sonata in One Movement (1982).

Michael Tippett – The Blue Guitar (1982-1983).

Tōru Takemitsu – All in Twilight (1987), Muir Woods from In the Woods (1995).

Leo Brouwer – Sonata (1990). (Mccallie, 2015).

John Williams ile Birlikte Kurduğu Gitar İkili Dönemi

Bu gitar ikilisinin oluşumundaki ana itici güç, repertuvara yaklaşım ve eserleri yorumlama biçimindeki farklılıktır. Bu nedenle gitar ikilisini oluşturmanın amacı, bu iki farklı yorumcuju bir araya getirmektir. Bir yanda, enstrümanın tüm tonal olanaklarını kullanan ve her konserde yorumu tamamen benzersiz ve özgün olan dizginsiz ifadesi için Julian Bream'ı takdir eden dinleyiciler vardı. Bu canlı yorumlama yaklaşımının ve doğaçlama hassasiyetin kökleri, Julian'ın kendi yetiştirmiş bir müzisyen olarak enstrümanın renklerini ve tekniklerini kendi başına keşfettiği ilk günlerine dayanıyordu. Öte yanda ise John Williams'ın tarzı vardı; çok zarif, hassas bir tekniğe ve Julian'ın yorumunun tam tersi olan rafine bir tona sahipti. Bu nedenlerle, sanatsal açıdan oldukça farklı bu iki kişiliği bir araya getirmek için gitar ikilisi oluşturma fikri, çok başarılı bir girişim olarak doğal bir şekilde ortaya çıktı (Palmer, 1982).

Bu iki gitaristin ilk buluşması, birlikte bir ikili oluşturmaya başlamalarından yıllar önce gerçekleşti. Julian, 1952 yılında Filarmoni Gitaristler Derneği'nde solo konser gitaristi olarak sahne almıştı. Bu programda, genç ve yetenekli gitarist John Williams da birkaç parça çalmıştı. Julian, genç gitaristin performansını övgüyle karşılamıştı. John Williams ise Julian'ı daha önceden tanıyordu. BBC'de yayınlanan bir kaydı bulmuş ve Joaquin Rodrigo'nun "Concierto de Aranjuez" ini Julian'ın yorumu ile dinleyince büyülenmişti (Starling, 2013).

1950'lerde İspanya ve İngiltere arasındaki karmaşık diplomatik ilişkiler çerçevesinde ve ayrıca Joaquín Rodrigo ile Julian Bream arasındaki gerilen ilişkiler neticesinde Bream'ın Concierto de Aranjuez'in İngiltere'de ilk seslendirilişini 1951 yılından itibaren yapmıştır. Daha sonra Rodrigo'nun ona ithaf ettiği "Sonata Giocosa'yı" Bream kabul etmemiştir. 1959'a kadar uzanan bu etkileyici süreçte Bream'ın olumsuz tepkisini anlamak için, hem Rodrigo'nun İngiltere ile olan ilişkisini, hem de Bream'ın İspanyol gitar müziğine karşı gelişmiş tutumunu ele almak gerekir (Suarez, 2023).

Julian, bir gitar ikilisi oluşturma fikrini ortaya atan ilk kişiydi. Bu iki sanatçıyı bir araya getirme ilhamı, Christopher Nupen'in 1967 yılında bu sanatçılar hakkında iki belgesel çekmesiyle geldi. Çekimler sırasında birbirlerini o kadar iyi anladılar ki Julian, birlikte bir gitar ikilisi oluşturma fikrini ortaya attı. Bunun ardından birkaç yıllık işbirliği ve ilk ortak Birleşik Devletler turnesi gerçekleşti. İlk albüm 1972'de kaydedildi. "Together" adlı plak kaydı büyük bir başarı elde etti ve hatta oda müziği kategorisinde prestijli "Grammy" ödülünü aldı. Ertesi yıl, 1974'te piyasaya sürülen bir başka kayıt daha yaptılar. Adı "Together Again" idi. 1979'da birlikte kaydettikleri son albümün adı "Live" oldu. Bu çifte albümü kaydetmek için her iki müzisyen de büyük çaba harcadı ve Julian'ın evinde akşam geç saatlere kadar süren provalar yaptılar. Gitar ikilisinin bu son albümü, büyük bir başarı elde etti (Starling, 2013).

New York'taki Avery Fisher Hall ve Boston'daki Symphony Hall'da gerçekleşen iki konserin atmosferini mükemmel bir şekilde yakalamak ve kaydetmek, Julian için büyük bir zevkti. İki sanatçı arasındaki işbirliği hakkında konuşurken şunları söyledi:

İki gitarı birleştirmek mükemmel bir seçimdi. John, benden çok farklı bir yorumcu ve çalma tarzı çok hafif ve bir tür

aristokrasi unsurları içeriyor ki, bunun oldukça benzersiz olduğunu söylemek gerekir. Örneğin, Mozart'ın büyük hayranlık duyacağı çok geleneksel bir klasik çalma tarzı var. Hiçbir şeyi abartmıyor, hiçbir yere çok fazla duygu katmıyor. En karmaşık pasajları bile çalabilmesindeki bu zarafet ve kolaylığı çoğu zaman kıskandığımı söylemeliyim. Çalma tarzlarımız çok farklı olsa da, birlikte ilham verici olması gereken uyumlu bir ses yaratmaya çalışıyoruz. John seyahat etmekten nefret eder. Birlikte daha sık sahne alamamızın nedenlerinden biri de budur. Bir keresinde İngiltere'de turnedekeyken trenimiz rötar yaptı. İnanılmaz bir yağmur yağıyordu ve o çılgın havada saatlerce tren istasyonunda beklemek zorunda kaldık. John bir süre sonra bana baktı ve bu koşullara hiç dayanmadığını, artık seyahat etmekten nefret ettiğini ve bir sonraki sezon Londra dışındaki tüm konserlerini iptal edeceğini söyledi. Öyle de yaptı (Palmer, 1982).

Eğitmenlik ve Konser Kariyerinden Sonraki Dönemi

Julian, konser hayatının büyük bir bölümünü tek bir kurumda sürekli ders vermeye ayırmadı. Ancak yaşamı boyunca, örneğin 1966'dan günümüze kadar ara sıra üyesi olduğu Kraliyet Müzik Akademisi'nden onursal üyelik aldı. Ayrıca "The Julian Bream Trust" adlı vakıf çerçevesinde bu akademi ile işbirliği yapmaktadır. Julian Bream'ın genç sanatçılar için kurduğu "The Julian Bream Trust" adlı vakıf, önemli bir girişimdir. Bu vakıf, genç gitaristlere maddi destek sağlamanın yanı sıra, onlara sahne deneyimi kazanma ve yeteneklerini sergileme fırsatı sunarak kariyerlerine destek oluyor. Londra'nın ünlü Wigmore Hall salonunda düzenlenen konserler serisi, genç sanatçıların profesyonel sahnede performans sergileme şansını artırarak onların müzikal gelişimine katkıda bulunuyor. Bu tür girişimler, sanatın geleceğini desteklemek ve genç yetenekleri teşvik etmek açısından son derece önemli ve değerlidir. Julian Bream'ın Vakfı'nın onursal üyesi olarak kalması, müzik eğitimi ve genç sanatçıların desteklenmesi konusundaki taahhüdünü sürdürdüğünü gösteriyor. Onun gibi önemli figürlerin müzikal miraslarını korumak ve gelecek nesillere aktarmak için yapılan bu tür girişimler, müziğin sürekli olarak gelişmesine ve ilerlemesine katkıda bulunmuştur. (Sivek, 2020).

Son röportajında:

Artık çok nadiren gitar çalıyorum. Ama beni daha çok rahatsız eden şey, yetmiş yaşında olduğumdan çok daha iyi bir müzisyen olduğumu hissetmem. Ama üzücü olan şu ki, artık bunu dinleyicilerime hiçbir şekilde kanıtlayamıyorum (Bream, 2006).

Bu dile getirdiği sözler, bir sanatçının kendisiyle ve kariyeriyle olan içsel mücadelesini yansıtmaktadır. Yaş ilerledikçe müzikle olan ilişkisinin değişmesi ve kendini eskisi kadar yetkin hissetmemesi oldukça doğal bir durumdur. Ancak, onun müziği ve sanatı sevgisi her zaman belirgin kalmış gibi görünüyor. Bu tür içsel çatışmalar, bir sanatçının kendini sürekli olarak geliştirmesine ve yeni yollar aramasına yol açmaktadır (Button, 2006).

Sonuç

Julian Bream 14 Ağustos 2020 tarihinde aramızdan ayrılmıştır. Bu zamana kadar yaptığı çalışmalar, konserler ve işbirliklerine bakıldığı zaman onun gitar dünyasına, kendinden sonra "özellikle genç ve orta kuşak gitaristlere" bir ilham kaynağı olduğu aşikardır. Julian Bream, klasik gitar dünyasında eşsiz bir figür olarak tanınır ve uzun kariyeri boyunca disiplinler arası işbirlikleri ve müzikal katkılarıyla ön plana çıkmıştır. Hem icra ettiği eserlerin derinliği hem de genç nesillere ilham kaynağı olması, onu unutulmaz bir sanatçı yapmaktadır. Bream'ın iş birlikleri, klasik gitarın evriminde önemli bir rol oynamış ve bu enstrümanın çeşitli tarz ve formlardaki kullanımını zenginleştirmiştir. Onun mirası, gelecek kuşaklar için ilham

kaynağı olmaya ve klasik gitar dünyasında iz bırakmaya devam edecektir. Bu çalışmada vermiş olunan derleme bilgiler Julian Bream'in öneminin, yapmış olduğu katkı ve iş birliklerinin anlaşılması açısından literatüre ek bir kaynak niteliğindedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynakça

- Balmer, P. (2006). *Julian Bream: My life in music*. DVD. Avie.
- Blythe, A. (1968). *Julian Bream Talksto Alan Blythe*. Gramophone. s. 24.
- Bream, J. (2003). *My life in music*. United Kingdom: Avie Records.
- Button, W. (1997). *Julian Bream: The foundations of a musical career*. Aldershot. England. s. 84.
- Button, W. (2006). *Julian Bream the foundations of a musical career westport*: The boldstrummer Ltd. s.14.
- Mccallie, M. (2015). *A survey of the solo guitar works written for julian bream*. A treatise submitted to the college of music in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of MusicFlorida State University.
- Palmer, T. (1982). *Julian Bream a life on the road London*: Macdonald. s.13.
- Palmer, T. (1983). *Julian Bream: a life on the road*. New York: Franklin Watts. Inc. s. 33.
- Sivek, J. (2020). *Julian Bream - biography, concert activity and collaboration with John Williams*. s.7.
- Starling, W. (2013). *Strings attached: the life and music of John Williams*. Londra: Biteback Publishing
- Suárez, J. (2023). Joaquín Rodrigo and Julian Bream: aspects of a relationship. *Sound Board Scholar* 9, (1).
- Sullivan, K. (2000). *Tonality and set-class centrality: structural tendencies in reginald Smith Brindle's El Polimemo de Oro*. M. A. Thesis, Universityof Louisiana at Lafayette.
- Tanenbaum, D. (2003). *Perspectives on the classical guitar in the twentieth century*. In the Cambridge Companion to the guitar. Ed. Victor Anand Coelho. Cambridge. UK: Cambridge University Press.
- Tanenbaum, D. (1990). *Acoustic counterpoint classical guitar music from the 80's*. San Francisco (Calif.): New Albion Records. Interview.
- Urbanova, J., RAK, Š. (2003). *Guitar, mylove*. Prague: Eminent.
- Victor, C. (2003). *The Cambridge Companion to the guitar*. Cambridge University Press. s. 192.
- Wade, G. , Garno G. (1997). *A newlook at Segovia, his life, his music*. Pacific. MO: Mel Bay Pub. s.131.